

INHOUD

TABLE DES MATIÈRES

Genius, Grandeur & Gêne

Het Fin de Siècle rond het Justitiepaleis te Brussel en de controversiële figuur van Edmond Picard – La Fin de Siècle autour du Palais de Justice de Bruxelles et le personnage controversé d’Edmond Picard 1

Voorwoord | Avant-propos – Willy van Eeckhoutte 3

Inleiding – Jhr Étienne Goethals 9

1

EEN FIGUUR | UN PERSONNAGE

Inleiding – Introduction 16

«Edmond Picard: un homme qui gêne toujours»

“Een Pandectisch panorama van het rechtsdenken van Picard” – D^f Bart Coppein 19

Biografische schets 20

Literatuur en bronnen 23

Terminologie en methode 25

Een meerlagig rechtsdenken 25

Emanatie van een veranderend Belgisch rechtsdenken 30

Emanatie van een veranderend Europees rechtsdenken 31

Een origineel rechtsdenken 32

L’ascension sociale et le parcours dans la ville de Bruxelles

d’Edmond Picard – D^f Cécile Vanderpelen-Diagre 34

De la rue des Minimes à l’avenue de la Toison d’or 34

Une brillante carrière 44

Picard, polémiste raciste

Over het antisemitisme van Picard en de situering daarvan in een bestaande linkse traditie (Sur l’antisémitisme de Picard et sa place dans une certaine tradition de gauche) – Wim Van Rooy 54

2

EEN GEBOUW | UN BÂTIMENT

Inleiding – Het Justitiepaleis te Brussel	
Introduction – Le palais de justice de Bruxelles	69
Le palais gênant de l’homme qui gênait: de Poelaert à la Fondation Poelaert – Jean-Pierre Buyle en/et Dirk Van Gerven	71
La symbolique du Palais de Justice de Bruxelles et son architecture – Gaëlle Dubois	83
Introduction	83
Un emplacement significatif	84
La rhétorique du décor architectural	88
La construction symbolique de l’espace	106
Conclusion: réception et perspectives d’avenir	110
Bibliographie	113
De bouw van het Justitiepaleis	
La construction du palais de justice – Pierre Buyle	115
Bibliografie/Bibliographie	116
“Le décor au milieu duquel ils vivront” Beeldhouwkunst en decoratie in het Justitiepaleis – Stefan Huygebaert	117
Symbiose van kunst & recht: het “net niet” verhaal van de beeldhouwkunst in en rond de Salle des pas perdus	117
<i>Inleiding</i>	117
<i>Op het kruispunt tussen twee werelden</i>	118
<i>Juliaan Dillens’ Gerechtigheid tussen kritiek en lof</i>	122
<i>Charles Van der Stappens ivoren Themis</i>	133
<i>Jacques de Lalaing en de lege sokkels aan het Justitiepaleis</i>	142
<i>Epiloog: de vier trapbeelden in het peristilium van het Brusselse Justitiepaleis</i>	149
De decoratie van de plechtige & gewone zittingszalen van het Belgische Hof van Cassatie	155
<i>Inleiding</i>	155
<i>De decoratie van de plechtige zittingszaal van het Hof van Cassatie</i>	158
<i>De decoratie van de gewone zittingszaal van het Hof van Cassatie</i>	167

3

EEN KUNSTENCENTRUM | UN CENTRE D'ART

- «La maison d'art» d'Edmond Picard: Ongesien kan geschien**
Un avocat esthète et collectionneur – Paul Aron 187

4

EEN WETBOEK | UN CODE

- Van de Codes Edmond Picard (1878) naar de Larcier-wetboeken (2014)**
Meer dan 130 jaar wetboeken uitgeven (Plus de 130 ans de publication de codes) –
 Ivan Verougstraete 203
 Inleiding. 203
 Wetboeken 204
 Picard 207
 De Larcier-wetboeken 210

5

EEN TIJDSCHRIFT | UNE REVUE

- L'Âme belge au pays des bilingues: Le Journal des tribunaux,
 un journal pour tous?** – Georges-Albert Dal. 215
 L'indépendance politique? 216
 Un journal pour toute la Belgique? 217
 La question linguistique. 217
 Les années 1930 218
 En guise de conclusion. 220
 Annexe: relevé des principaux articles parus dans le *JT*
 de 1931 à 1934 à propos de la future loi sur l'emploi des langues
 en matière judiciaire. 221

6

EEN ADVOCaat | UN AVOCAT

- Paradoxe sur l'avocat**
*Hoe actueel is nog de Manuel pratique de la profession d'avocat
 en Belgique (1869)?* – Hugo Lamon. 225